

Motion

1982/83: 2427

Margareta Persson och Gerd Engman

Förslag till slutlig reglering av statsbudgeten för budgetåret 1983/84, m. m. (kompletteringsproposition) (prop. 1982/83:150)

I regeringens kompletteringsproposition föreslås att 300 milj. kr. avsätts för att tidigare lägga arbetstillfällen i kommuner och landsting. Man beräknar att det kommer att ge 4 000 arbetstillfällen. I propositionen sägs också att vid länsarbetsnämndernas prövning av aktuella arbeten skall prioritet ges åt arbetsuppgifter som ligger inom områdena öppen psykiatrisk vård, äldre- och handikappomsorg samt barnomsorg.

Många kommuner och landsting har i dag svårt att genomföra tidigare planlagda investeringar på grund av det finansiella läget. Risker för att kommuner och landsting satsar på vårdformer som inte kräver några investeringar i nybyggnation torde därför vara uppenbar. Det kan exempelvis innebära att kommuner som tidigare fastställt en utbyggnadsplan för barnomsorgen i form av ett visst antal daghemspplatser, men som av ekonomiska skäl tvingats skjuta på utbyggnaden, nu lägger om sina planer och i stället anställer dagbarnvårdare. Regeringens förslag – om inga ytterligare markeringar görs – kan alltså få till följd att kommuner anställer dagbarnvårdare på fasta tjänster och därmed skrinlägger sina tidigare planer på en utbyggnad av barnstugeverksamheten. Den tillfälliga hjälpen till kommunerna kan därmed få till följd att inriktningen av barnomsorgen förändras.

På samma sätt kan inriktningen av den öppna psykiatriska vården och hjälpen till kvinnor som misshandlats bli annorlunda än som planerats. I ett läge där man har finansiella svårigheter att satsa på mindre mottagningar i bostadsområden kan tidigareläggningen av de fasta tjänsterna i stället förläggas till redan befintliga institutioner, och därmed permanentas en icke önskvärd vårdform. Den vårdform man väljer kan helt enkelt komma att strida mot den vårdform som kommuner, landsting och riksdag prioriterar och som på sikt är bättre, både ur mänsklig och samhällsekonomisk aspekt.

Det är viktigt att de politiska åtgärder som vidtas inom skilda områden "hålls ihop", så att helhetseffekterna verkligen blir de man äsyftar. Ett exempel på ett sådant helhetsperspektiv är att föredragande statsrådet i bilaga 3 meddelar att hon har för avsikt att senare för regeringen framhålla möjligheterna att som beredskapsarbete bl. a. handikappanpassa offentliga miljöer. Det är ett utmärkt sätt att koppla regeringens prioritering av handikappfrågor direkt till beredskapsarbetarnas inriktning. På samma sätt bör man i fortsättningen försöka koppla beredskapsarbeten till de av

regeringen i övrigt uttalade målsättningarna, t. ex. om barn- och äldreomsorg, så att en helhetssyn på de politiska åtgärderna kan göras.

I den reviderade finansplanen, bilaga 4, föreslås att beloppet för "särskilda lokallån" höjs från 25 milj. kr. till 50 milj. kr. En samstämmig riksdag har vid flera tillfällen uttalat sig för att kommuner och landsting måste försöka ersätta stora vårdinstitutioner av särskilda slag med mindre, mer integrerade enheter. Nya vårdformer kräver alltså nya boende/lokalformer. I dag är det ekonomiska skäl som gör att skapandet av mindre vårdenheter och inackorderingshem stoppas upp. Så trots att både riksdag, kommuner och landsting vill övergå till andra vårdformer går förändringarna trögt.

I dagens läge finns många outhyrda lägenheter. Med viss ombyggnad skulle många av dessa lägenheter fungera utmärkt som små vårdenheter, öppna psykiatriska mottagningar, mottagningar/övernattningar för miss-handlade kvinnor m. m.

På samma sätt skulle många av dessa lägenheter kunna användas för att skapa lägenhetsdagem. Kommunerna skulle därmed kunna använda tidigareläggningen av kommunala tjänster inom barnomsorgen till lägenhetsdagem.

De särskilda lokallånen bör därför utnyttjas till ombyggnad av outhyrda lägenheter till skapande av mindre vårdenheter och daghem, i enlighet med den starka prioritering av öppen psykiatrisk vård, äldre-, handikapp- och barnomsorg som regeringen gjort.

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen uttalar att de särskilda lokallånen i bilaga 4 i första hand går till samma ändamål som anges för tidigareläggning av kommunala tjänster.

Stockholm den 10 maj 1983

MARGARETA PERSSON (s)

GERD ENGMAN (s)